

คุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
Administrators Characteristic in VUCA World Effecting Learning Organization
of Private Schools in the Lower Northeast 1

ฉัตรนรินทร์ ปิ่นสันเทียะ* สวงพงศ์ ชวนชม** และ สมบูรณ์ ดันยะ***

คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล*, **, ***

Chatnarin Pinsanthia* Sanguanpong Chuanchom** and Somboon Tanya***

Faculty of Education, Vongchavalikul University*, **, ***

Corresponding author E-mail address: chatnarin_pin@vu.ac.th

(Received: August 5, 2024; Revised: September 2, 2024; Accepted: October 10, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 2) ศึกษาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 4) ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 และ 5) ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน กลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จำนวน 136 แห่ง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซีและมอร์แกน โดยมีผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูโรงเรียนละ 2 คน รวมเป็นจำนวนทั้งหมด 272 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง แล้วสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามคุณลักษณะของผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ค่าความเชื่อมั่น 0.979 และ แบบสอบถามองค์การแห่งการเรียนรู้ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ค่าความเชื่อมั่น 0.966 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ด้วยการสนทนากลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

ผลการวิจัย พบว่า 1) คุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันของโรงเรียนเอกชน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก 2) องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ทุกคุณลักษณะมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำถึงค่อนข้างสูง ($r = 0.28-0.69$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 4) คุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ คือ ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านการสื่อสาร มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.49 0.28 และ 0.17 ตามลำดับ 5) แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: คุณลักษณะผู้บริหาร, ยุคโลกพลิกผัน

Abstract

This research aims to: 1) examine the characteristics of administrators in the VUCA world within private schools in the Lower Northeastern Region 1; 2) analyze the learning organizations of these private schools; 3) investigate the relationship between the characteristics of administrators in the VUCA world and the learning organizations; 4) assess how administrator characteristics in the VUCA world influence learning organizations; and 5) propose guidelines for enhancing the administrator characteristics that impact learning organizations in private schools in the Lower Northeastern Region 1. The study was carried out in two phases. Phase 1 entailed an examination of the traits of administrators within the VUCA environment. The sample comprised 136 private schools located in the Lower Northeastern Region 1. The sample size was established utilizing Krejcie and Morgan's statistical table, comprising school principals and teachers, with two individuals selected from each school, resulting in a total of 272 respondents. The selection process utilized purposive sampling, subsequently followed by simple random sampling. The research instruments comprised a questionnaire designed to evaluate the characteristics of administrators in the VUCA environment, exhibiting an item-objective congruence index ranging from 0.80 to 1.00, alongside a reliability coefficient of 0.979. The questionnaire evaluating learning organizations exhibited an item-objective congruence index ranging from 0.80 to 1.00, alongside a reliability coefficient of 0.966. Data analysis involved the use of percentages, means, standard deviations, and stepwise multiple regression analysis. Phase 2 entailed an examination of guidelines for cultivating administrator characteristics in the VUCA environment that impact learning organizations, conducted through a focus group discussion with seven experts.

The findings of the research are as follows: The characteristics of administrators in the VUCA world were assessed to be high overall and in individual aspects. The learning organizations of private schools exhibited a high level overall and in specific aspects. The characteristics of administrators in the VUCA world exhibit a positive correlation with learning organizations, with correlation values ranging from moderate to high ($r = 0.28-0.69$), and this relationship is statistically significant at the 0.01 level. The characteristics of administrators in the VUCA environment that influence learning organizations include learning culture, vision, and communication, with standardized regression coefficients (β) of 0.49, 0.28, and 0.17, respectively. The guidelines for developing administrator characteristics in the VUCA world impacting learning organizations were deemed highly appropriate.

Keyword: Administrators Characteristic, VUCA World

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากในปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของ เทคโนโลยี การแข่งขัน สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ เศรษฐกิจ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ทำให้องค์กรต่าง ๆ ได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ สถานการณ์เหล่านี้เรียกว่า VUCA World ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญสำหรับผู้บังคับการที่ต้องเข้าใจและเตรียมพร้อมรับมือให้ทันสถานการณ์ VUCA world นี้

ยังสามารถรวมถึง การเปลี่ยนแปลงด้านนวัตกรรมอย่างพลิกผัน (Disruptive innovation) ด้วย จนมีคำกล่าวหนึ่งว่า ระเบียบเปลี่ยนแปลงเสียก่อน มิฉะนั้นคุณก็อาจจะถูกบังคับให้เปลี่ยนแปลง (ศศิมา สุขสว่าง, 2560) ซึ่งแผนปฏิบัติการดิจิทัล เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2563-2565) เทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามามีบทบาทเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตแตกต่างไปจากเดิมอย่างรวดเร็วทำให้ทุกองค์การได้รับผลกระทบทั้งความผันผวน (Volatility) ความไม่แน่นอน (Uncertainty) ความซับซ้อน (Complexity) และ ความคลุมเครือ (Ambiguity) ที่เรียกว่า VUCA Word การเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้บุคลากร หน่วยงานหรือองค์การทุกภาคส่วนจะต้องก้าวทันความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา นำไปสู่องค์การแห่งเทคโนโลยี ดิจิทัล เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ คุณภาพ การบริหารจัดการและการแก้ปัญหา การขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการส่งเสริม และพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการศึกษาจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพด้านการตัดสินใจเชิงบริหารจัดการ การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ การจัดการเรียนการสอน ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ผ่านระบบดิจิทัลที่มีความสะดวกรวดเร็วมากขึ้น โดยเข้าถึงทุกที่ ทุกเวลา และทุกอุปกรณ์ (Anywhere, Anytime, Any Device) ตลอดจนสามารถเชื่อมโยงการทำงาน ในสถานศึกษายาได้ข้อมูลเดียวกันได้อย่างรวดเร็วตามวิสัยทัศน์ “พัฒนาสังคมการศึกษาให้มีคุณภาพ อย่างทั่วถึง เท่าเทียม ยั่งยืน ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย” เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่วถึง ทุกคนได้ เข้าถึงโอกาสในการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างความเสมอภาคด้านการศึกษา ยกระดับคุณภาพ ประสิทธิภาพของ เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ พัฒนาศักยภาพของการบริหารจัดการให้ก้าวสู่การเป็นองค์กรดิจิทัล ผลิต พัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพให้เป็นผู้มีความรู้ ทักษะการเรียนรู้ การวิจัย นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล สามารถพัฒนาศักยภาพ และการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

การบริหารจัดการสถานศึกษาในยุคปัจจุบันจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ ความรู้ ความสามารถ คุณธรรม และการมีใจรักและศรัทธาในอาชีพจะทำให้ผู้บริหารสามารถจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทและสภาพปัญหาของประเทศ ได้อย่างแท้จริง โดยยึดหลักการว่า หัวใจแห่งการบริหารสถานศึกษา คือ การที่ผู้บริหารสามารถสร้างผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ เพื่อตอบสนองความจำเป็นของสังคมได้อย่างเหมาะสม (ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และนักรบ หมั่นแสน, 2560) โดยปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบริหารงานหรือภารกิจในการบริหารสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จได้ คือ ผู้บริหารต้องมีการวางแผน จัดองค์การ มีการกำกับควบคุม มีการนำหรือจูงใจให้ใต้บังคับบัญชา ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ (สุนทร โคตรบรรเทา, 2560)

ความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์การขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของผู้บริหารที่ต้องมีความทันยุคทันสมัย มีคุณลักษณะของการเป็นผู้นำยุคใหม่ ไม่ว่าจะเป็นองค์การ ภาครัฐหรือเอกชนต่างก็มีความปรารถนาต้องการผู้บริหาร ที่มีความเป็นนักบริหารมืออาชีพมาบริหารองค์การ ซึ่งนักบริหารมืออาชีพจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมี ประสบการณ์ในการบริหาร มีผลงานที่ประสบความสำเร็จจนเป็นหลักประกันถึงความเป็นผู้บริหารที่มีสมรรถนะสูง มีคุณภาพตามมาตรฐานจนเป็นที่ยอมรับ (วาสนา ปุริโส และคณะ, 2560)

โรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีเป็นจำนวนมาก อัตราการแข่งขันในการรับสมัครนักเรียนค่อนข้างสูงเพราะในสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันอัตราการเกิดของประชากรลดลงมาก ทำให้ในแต่ละปี มีจำนวนนักเรียนน้อยลง ประกอบกับมีโรงเรียนเกิดขึ้นใหม่ เป็นจำนวนมาก อีกทั้งรัฐบาลยังได้ขยายและให้การสนับสนุน โรงเรียนรัฐบาลในด้านต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น รวมถึงโครงการเรียนฟรี 15 ปี ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการของโรงเรียน เอกชน ทำให้โรงเรียนเอกชนต้องสร้างจุดเด่นให้กับสถานศึกษาเพื่อเป็นปัจจัยในการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือก สถานศึกษาให้กับบุตรหลาน ผู้บริหารต้องวางแผนกลยุทธ์ต่าง ๆ ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ทั้งด้านอาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีที่ทันสมัยต่าง ๆ ด้านวิชาการและด้านทรัพยากรมนุษย์ การดูแลเอาใจเด็ก ผู้ปกครอง รวมทั้งครูผู้สอน

จากสภาพความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัย จึงมีความสนใจ ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน (VUCA World) ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการบริหารงานในโรงเรียนเอกชน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งการศึกษาดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน ในการพัฒนาคุณลักษณะของตนเอง เพื่อให้การบริหารงานโรงเรียนเอกชนบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

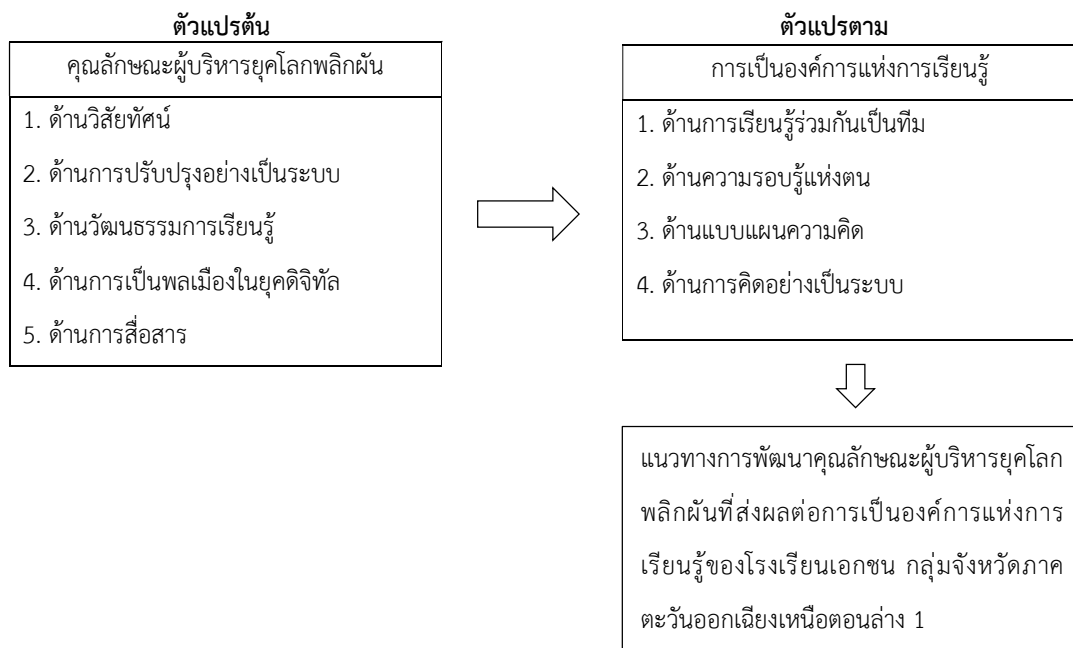
2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
- 2.2 ศึกษาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
- 2.3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
- 2.4 ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีปัจจัยใดบ้าง
- 2.5 ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้คือ คุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน (VUCA World) โดยใช้แนวคิดของ Sheninger (2019) และแนวคิดของ ต้อมลักษณ์ บุญธรรม (2559) ส่วนการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ใช้แนวคิดของ Senge (1990) และ Marquardt (2011) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

3.2 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น โรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 206 โรงเรียน จำแนกเป็นโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา 119 แห่ง จังหวัดชัยภูมิ 35 แห่ง จังหวัดบุรีรัมย์ 41 แห่ง และจังหวัดสุรินทร์ 11 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน ทั้งหมด 136 แห่ง จำแนกเป็น โรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา 79 แห่ง จังหวัดชัยภูมิ 23 แห่ง จังหวัดบุรีรัมย์ 27 แห่ง และจังหวัดสุรินทร์ 7 แห่ง โดยมีผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้อำนวยการและครูโรงเรียนละ 2 คน รวมเป็นจำนวนทั้งหมด 272 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย แบบสอบถามคุณลักษณะของผู้บริหารยุคโลกพลิกผันของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นโดยรวม ทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 และ แบบสอบถามองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นโดยรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารยุคโลกพลิกผันของโรงเรียนเอกชน และการวิเคราะห์องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน กับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) แล้วนำค่าที่ได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์ การสร้างแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยการจัดประชุมกลุ่มสนทนา (Focus Group) ประเมินความเหมาะสมแนวทางในการพัฒนา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน

4. ผลการวิจัย

จากการศึกษา คุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน (VUCA World) ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 สรุปผลได้ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน (VUCA World) โรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยภาพรวมรายด้าน และรายข้อ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน (VUCA World) โรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

คุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.04	0.77	มาก
2. ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ	3.75	0.73	มาก
3. ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้	3.62	0.63	มาก
4. ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	4.08	0.77	มาก
5. ด้านการสื่อสาร	4.32	0.66	มาก
ภาพรวม	3.95	0.49	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน (VUCA WORLD) โรงเรียนเอกชน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับแรก ได้แก่ ด้านการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.66) รองลงมาคือ ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.77) และด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.77) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับสุดท้ายคือ ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.63)

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก เชียงเหนือตอนล่าง 1 โดยภาพรวมรายด้าน และรายข้อ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก เชียงเหนือตอนล่าง 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม	4.05	0.68	มาก
2. ด้านความรู้รอบรู้แห่งตน	3.86	0.62	มาก
3. ด้านแบบแผนความคิด	4.09	0.58	มาก
4. ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ	4.13	0.51	มาก
ภาพรวม	4.03	0.45	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับแรก ได้แก่ ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.51) รองลงมาคือ ด้านแบบแผนความคิด ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.58) และด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.68) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับสุดท้ายคือ ด้านความรู้รอบรู้แห่งตน ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.62)

4.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน (VUCA World) กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก เชียงเหนือตอนล่าง 1 ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน (VUCA World) กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก เชียงเหนือตอนล่าง 1

ตัวแปร	(X ₁)	(X ₂)	(X ₃)	(X ₄)	(X ₅)	(Y)
(X ₁)	1.00	0.40**	0.45**	0.41**	0.26**	0.55**
(X ₂)	-	1.00	0.28**	0.45**	0.10**	0.28**
(X ₃)	-	-	1.00	0.31**	0.40**	0.69**
(X ₄)	-	-	-	1.00	0.26**	0.34**
(X ₅)	-	-	-	-	1.00	0.44**
(Y)	-	-	-	-	-	1.00**

** p < 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน ทุกคุณลักษณะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก เฉียงเหนือตอนล่าง 1 อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำถึงค่อนข้างสูง ($r = 0.28 - 0.69$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยเรียง ลำดับจากความสัมพันธ์มากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ (X_3) $r = 0.69$ ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) $r = 0.55$ ด้านการสื่อสาร (X_5) $r = 0.44$ ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล (X_4) $r = 0.34$ และ ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ (X_2) $r = 0.28$

4.4 ผลการศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารเอกชนยุคโลกพลิกผันที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อค้นหาคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน (VUCA World) ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ปรากฏผลดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) และการทดสอบนัยสำคัญของค่า

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยค่าเอฟ ของคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน (VUCA World) ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก เฉียงเหนือตอนล่าง 1

ตัวพยากรณ์	R	R^2	R^2_{adj}	F	p	R^2_{chang}	SE_{est}
X_3	0.69	0.48	0.48	122.22	0.00**	0.48	0.32
$X_3 X_1$	0.74	0.55	0.54	20.20	0.00**	0.07	0.30
$X_3 X_1 X_5$	0.76	0.57	0.56	7.56	0.00**	0.02	0.29

** $p < 0.01$

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบตัวแปรที่สามารถพยากรณ์คุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน คือ ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ (X_3) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) และ ด้านการสื่อสาร (X_5) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.69 – 0.76 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.57 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE_{est}) เท่ากับ 0.29 โดยคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ (X_3) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) และ ด้านการสื่อสาร (X_5) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (R^2_{adj}) เท่ากับ 0.56 หรือร้อยละ 56.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือ ตัวแปรต้นทั้ง 3 ตัว ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ร้อยละ 56.00

4.5 ผลศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 พบว่า แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.64$) โดยมีแนวทางการพัฒนา คือ 1) สร้างความตระหนักในการสร้างจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงานด้วยการคิดเชิงบวก 2) หาโอกาสในการศึกษาดูงานจัดการข้อมูลในสถานศึกษาด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีมาตรฐาน และ 3) พัฒนาการให้ครูเข้าถึงข้อมูลในสถานศึกษาได้สะดวกด้วยการยอมรับ ไว้วางใจ

ซึ่งกันและกัน และด้านการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.62$) โดยมีแนวทางการพัฒนา คือ 1) ให้ความสำคัญในการประสานชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาวิเคราะห์สภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา 2) แสวงหาความรู้ในการรับส่งข้อมูลเอกสารผ่านทางเว็บไซต์ระหว่างหน่วยงานภายในอย่างเป็นระบบ และ 3) อบรมพัฒนาทักษะการสื่อสารที่ตรงประเด็นเข้าใจง่ายในการปฏิบัติงาน

5. สรุปและอภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 คุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน (VUCA World) โรงเรียนเอกชนกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ส่วนที่ 2 การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ส่วนที่ 3 คุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันที่มีความสัมพันธ์กับและส่งผลการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 และส่วนที่ 4 แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 นำเสนอในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

5.1 คุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน (VUCA World) โรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับแรก ได้แก่ ด้านการสื่อสาร รองลงมาคือ ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล และด้านการมีวิสัยทัศน์ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีทักษะการสื่อสารที่ดี สามารถสื่อสารข้อมูลข่าวสารที่ต้องการไปสู่ครู บุคลากรหรือกลุ่มเป้าหมายได้แบบง่ายกระชับและชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2563) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคโลกพลิกผัน เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการใช้ ICT ให้เหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่าแท้จริง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ คณินนิตย์ กิจวิธิ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยของ ชิดกมล ยะสุรินทร์ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

5.2 การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อันสืบเนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เติบโตอย่างรวดเร็ว อีกทั้งด้านสภาวะแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นไปแบบก้าวกระโดดด้วยเหตุนี้กระแสทางเทคโนโลยี สังคมและวัฒนธรรมจึงแทรกซึมและส่งผลกระทบต่อสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการปรับตัวและถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกัน ภายในระหว่างบุคลากรควบคู่ไปกับการรับความรู้จากภายนอก เป้าประสงค์สำคัญ ที่เอื้อให้เกิดโอกาสในการหาแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและสร้างเป็นฐานความรู้ที่เข้มแข็งขององค์กร เพื่อให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง การเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นความท้าทายกับสถานศึกษา จึงอยู่ที่ความสามารถในการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา หากบุคลากรของสถานศึกษาได้มีการพัฒนาประสิทธิภาพในการรับรู้และเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วกว่าย่อมนำสถานศึกษาไปสู่ความสามารถในการแข่งขันได้ดีเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทองเพ็ญ เตยหอม (2562) ได้กล่าวว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ว่า เป็นองค์กรที่มีการสร้างช่องทางให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกัน ภายในระหว่างบุคลากรควบคู่ไปกับการรับความรู้จากภายนอก เป้าประสงค์สำคัญ คือ เอื้อให้

เกิดโอกาสในการหาแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและสร้างเป็นฐานความรู้ที่เข้มแข็งขององค์กร เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นครินทร์ จับจิตต์ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา พบว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

5.3 ผลการศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน (VUCA World) ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์คุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน 3 ตัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.69 – 0.76 และ มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (B) เท่ากับ 0.49 0.28 และ 0.17 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (R^2_{adj}) เท่ากับ 0.56 หรือร้อยละ 56.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือตัวแปรต้นทั้ง 3 ตัว ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ร้อยละ 56.00 ตัวแปรที่หนึ่ง คือ ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ เป็นตัวแปรแรกที่เข้าสมการพยากรณ์ คุณลักษณะ ผู้บริหารยุคโลกพลิกผันที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ ในรูปคะแนนดิบ (B) เท่ากับ 0.35 เนื่องจากวัฒนธรรมการเรียนรู้เป็นความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรมของสมาชิกในโรงเรียน วัฒนธรรมของโรงเรียน ได้แก่ การให้ความสำคัญเชิงวิชาการ การสนับสนุนนักเรียน ความเชื่อใจและความเคารพ การไม่มีพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ มีจรรยาบรรณวิชาชีพ มุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและมีความรับผิดชอบต่อการจัดการเรียนการสอน โดยที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอเป็นปกติ จนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกดิจิทัลในโรงเรียน โดยสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้เข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้ดังกล่าวอย่างทั่วถึง ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมนักเรียนอย่าง เหมาะสมตามความรู้ความสามารถของนักเรียน ภายใต้ความเชื่อใจและความเคารพของผู้บริหารที่เชื่อมั่น ในความสามารถการพัฒนาศักยภาพนักเรียนของครูและครูไม่มีพฤติกรรมทางลบในขณะเดียวกันให้ครูมีพฤติกรรมเชิงบวกที่ประพฤติตามจรรยาบรรณวิชาชีพและเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ สุกัญญา แซ่ม้อย (2562) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคโลกพลิกผัน เป็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ผู้บริหารควรมีคุณลักษณะ การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกยุคดิจิทัล โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอเป็นปกติ จนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกดิจิทัลในองค์กร โดยสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้เข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้ดังกล่าวอย่างทั่วถึง ตัวแปรที่สอง คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ เป็นตัวแปรที่สองที่เข้าสมการพยากรณ์ คุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (B) เท่ากับ 0.16 เนื่องจากการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน เป็นเรื่องของการร่วมใจเป็นหนึ่งเดียว ซึ่งจะทำให้องค์กรมีพลังมากอย่างไม่น่าเชื่อ เกิดปรากฏการณ์ทางจิตวิทยาที่ทำให้สมาชิกของการทำงานในลักษณะทุ่มเทใจ ต้องการเนื่องจากวิสัยทัศน์ร่วมกันเข้าไปกระตือรือร้น กระตือรือร้น ความเชื่อใจ ค่านิยม ความใฝ่ฝันในชีวิตของคนในองค์กร วิสัยทัศน์ร่วมกันไม่ใช่ข้อตกลงที่กำหนดโดยผู้มีอำนาจ แล้วทำให้สมาชิกขององค์กรยอมรับ แต่เป็นข้อตกลงที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมจนทุกคนเห็นพ้องต้องกัน โดยที่ผู้บริหารต้องสร้างโอกาสทางการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา สร้างโอกาสการเติบโตทางการศึกษา โดยผู้บริหารจะต้องเป็นนักริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นผู้สร้างพลัง และแรงบันดาลใจเชิงบวกต้นแบบที่ดีและการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและทันต่อเหตุการณ์ เพื่อให้สามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว ทำความเข้าใจจุดแข็ง จุดอ่อนของสถานศึกษา และกลยุทธ์ของสถานศึกษา มีความกระตือรือร้นสร้างความชัดเจนในนโยบาย การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมเป็นเครื่องมือให้คนในองค์กรมีมุมมองระยะยาว เกิดแรงบันดาลใจร่วมกัน และเกิดการทุ่มเทใจร่วมกัน เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ร่วมขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อมรรรัตน์ เตชะนอก (2563) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ต้องประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ความสามารถทางวิชาการ การสื่อสาร และเทคโนโลยี การเป็นนักริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นผู้สร้างพลัง และ

แรงบันดาลใจเชิงบวกต้นแบบที่ดีและการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ กมลวรรณ จันท (2564) ได้กล่าวว่าการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกพลิกผัน ผู้บริหารต้องสร้างโอกาสทางการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา สร้างโอกาสการเติบโตทางการศึกษา โดยผู้บริหารจะต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและทันต่อเหตุการณ์ เพื่อให้สามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วทำความเข้าใจจุดแข็ง จุดอ่อนของสถานศึกษา ชีตความสามารถและกลยุทธ์ของสถานศึกษา มีความกระฉับกระชวย สร้างเสริมความชัดเจนในนโยบาย และกลยุทธ์มีความว่องไวต่อการเปลี่ยนแปลง ปรับตัว และรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินได้ เป็นผู้นำการบริหารการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา และเตรียมความพร้อมในยุค VUCA World โดยนำความฉลาดรู้เท่าทันดิจิทัลมาใช้ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียนตามแนวทางการพัฒนาในศตวรรษที่ 21 เพื่อเผชิญกับความท้าทายของชีวิตดิจิทัล และสามารถปรับตัวให้เข้ากับชีวิตดิจิทัลในยุคโลกพลิกผันได้ ตัวแปรที่สาม คือ ด้านการสื่อสาร เป็นตัวแปรสุดท้ายที่เข้าสมการพยากรณ์ คุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (B) เท่ากับ 0.11 เนื่องจาก การสื่อสาร ถือเป็นหนึ่งในทักษะที่สำคัญของผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน เพราะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยสร้างโอกาสที่ดีให้กับลูกได้ในหลาย ๆ ด้าน การใช้ภาษาและการใช้สื่อเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม เป็นการฝึกให้เด็กมีทักษะการพูด การเขียน และการสื่อสารภาษาภายใต้ตรงตามวัตถุประสงค์เพื่อการสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น เข้าใจตรงกัน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในยุคโลกพลิกผัน มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา มีความสามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับครู ผู้เรียนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเวลาจริงผ่านอุปกรณ์ที่หลากหลายและไม่เป็นการสื่อสารทางเดียวหรือสองทาง โดยสามารถประชาสัมพันธ์หรือรายงานการดำเนินงานต่าง ๆ ผ่านทางช่องทางในการสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ต่าง ๆ ที่มีความหลากหลายได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Sheninger (2019) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคโลกพลิกผัน เป็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา (The Pillars of Digital Leadership) ควรมีคุณลักษณะด้านการสื่อสาร (Communication) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับครู ผู้เรียนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเวลาจริงผ่านอุปกรณ์ที่หลากหลายและไม่เป็นการสื่อสารทางเดียวหรือสองทาง โดยสามารถประชาสัมพันธ์หรือรายงานการดำเนินงานต่าง ๆ ผ่านทางช่องทางในการสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social media) ต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย ไม่มีค่าใช้จ่ายและเป็นช่องทางสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เช่น เว็บไซต์ (Website) เฟซบุ๊ก (Facebook) ไลน์ (Line) และทวิตเตอร์ (Twitter) ซึ่งเป็นการสื่อสารกับสาธารณชนด้วยกลยุทธ์การดำเนินงานที่เรียบง่าย ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้ข้อมูลข่าวสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้องและตอบสนองความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในยุคดิจิทัลได้อย่างทันทีทันใด และสอดคล้องกับแนวคิดของ สราวุธ นาแรมงาม (2561) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคโลกพลิกผัน เป็นคุณลักษณะผู้นำยุค 4.0 นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะการสื่อสารที่ดี สามารถสื่อข้อมูลข่าวสารที่ต้องการไปสู่บุคคลกลุ่มเป้าหมายได้แบบง่ายกระชับและชัดเจน (Simple, Concise and Clear) เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายรับทราบถึงสิ่งที่ต้องการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งเหตุผลและเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

5.4 แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน เอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาคูณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันที่ส่งผลต่อการ เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้เป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด โดยมีองค์ประกอบแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหาร ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ วิธีการพัฒนา และตัวชี้วัด สำหรับแนวทางในการพัฒนา ผู้วิจัยได้พัฒนาตามข้อมูลเชิงประจักษ์ ว่ามีองค์ประกอบใดบ้างที่มีค่าเฉลี่ยต่ำและส่งผลต่อคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน (VUCA World) ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 และนำมาสร้างเป็นแนวทางการพัฒนา โดยการสนทนากลุ่ม และทำการประเมินความเหมาะสมของแนวทางด้วยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทำได้แนวทางการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลนันท

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

จากผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน (VUCA World) ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ควรพิจารณาคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนมากที่สุด คือ ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา ต้องใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอเป็นปกติ จนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกดิจิทัล ในโรงเรียน โดยการสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้เข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้ดังกล่าวอย่างทั่วถึง ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมนักเรียนอย่างเหมาะสม ในขณะเดียวกันให้ครูมีพฤติกรรมเชิงบวกที่ประพฤติตามจรรยาบรรณวิชาชีพและเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้เรียน โดยแนวทางที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ในการวางแผนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ได้

6.1.2 สำหรับเขตพื้นที่การศึกษา

จากผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน (VUCA World) ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ควรพิจารณาคูณลักษณะที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คุณลักษณะ ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านการสื่อสาร ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางดังกล่าว ทุกแนวผ่านการประเมินความเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิ และพิจารณาแล้วว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน และสนับสนุนการบริหารจัดการสถานศึกษาต่อไป

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

6.2.1 ควรมีการศึกษาการนำแนวทาง ในการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผันไปใช้ และประเมินความเหมาะสมเชิงประจักษ์

6.2.2 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของผู้บริหารยุคโลกพลิกผันของโรงเรียน เอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ซึ่งอาจทำให้คุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีคุณภาพที่สูงขึ้น

6.2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบ แนวทางในการพัฒนาคุณภาพคุณลักษณะผู้บริหารยุคโลกพลิกผัน ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดแต่ละภาค ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ และมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการปฏิบัติมากน้อยเพียงไร เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาโรงเรียนเอกชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก เฉียงเหนือตอนล่าง 1 เท่านั้น

7. เอกสารอ้างอิง

- กมลนัธ ณะราวศ์. (2560). แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง [วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- กมลวรรณ จันทร. (2564). การบริหารสถานศึกษายุคโลกพลิกผันฉลาดรู้เท่าทันดิจิทัล [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). แผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2563-2565. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, กระทรวงศึกษาธิการ.
- คณินันต์ กิจวิธิ. (2561). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เจนจิรา เขยครบุรี. (2565). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง [วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- ชิดกมล ยะสุรินทร์. (2562). คุณลักษณะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ต้องลักษณ์ บุญธรรม. (2559). การเป็นผู้นำยุคเศรษฐกิจดิจิทัลกับการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์กรทางการศึกษา. วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 7(1), 217-225.
- ทองเพียร เตยหอม. (2562). แนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- นกรินทร์ จัปปิตต์. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และนักรบ หมีแสน. (2560). การศึกษา 4.0 เป็นยิ่งกว่าการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาสนา บุรีโส, สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์, ศิกันต์ เพียรธัญญกรณ์ และสุรัตน์ ดวงชาทม. (2560). การพัฒนาภาวะผู้นำในโรงเรียนนำตก ห้วยสวนพลู: การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 10(4), 119-125. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDGKUJ/article/view/88092/69696>
- ศศิมา สุขสว่าง. (2560). VUCA World ความท้าทายสำหรับผู้ยุคใหม่. เอชซีดี อินโนเวชั่น. <https://www.sasimasuk.com/16768188/vuca-world>
- สรารุณ นาแรมงาม. (2560). ผู้นำกับการขับเคลื่อนนโยบายประเทศไทย 4.0. กรมควบคุมมลพิษ.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2560). การบริหารการศึกษา: หลักการและทฤษฎี (ฉบับปรับปรุง). ปัญญาชน.

- อมรรัตน์ เตชะนอก. (2563). *การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในศตวรรษที่ 21* [วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2563). *คุณลักษณะยุคดิจิทัล*. <http://www.trueplookpanya.com//knowledge>
- Marquardt, M. (2011). *Building the Learning Organization* (3rd ed). McGraw-Hill.
- Senge, P. M. (1990). *The Fifth Discipline: the Art and Practice of the Learning Organization*. Currency Doubleday.
- Sheninger, E. (2019). *Digital Leadership: Changing Paradigms for Changing Times* (2nd ed). SAGE Publications Asia-Pacific.